

Motion till riksdagen

1985/86:L221

Britta Bjelle (fp)

Rättegången i underhållsmål

Enligt de regler som i dag finns inom familjerätten skall de allmänna domstolarna vid skilsmässa eller eljest då tvist råder fastställa den underhållsskyldighet som föräldrarna har för gemensamma barn när de lever åtskilda. Om en förälder inte fullgör sin underhållsskyldighet har varje barn rätt till bidragsförskott som utges av samhället med ett visst belopp. Samhället har därefter möjlighet att återkräva beloppet av den försumlige föräldern men enbart upp till det belopp som domstolen fastställt som underhållsbidrag.

Utvecklingen har under senare år gått i den riktningen att domstolarna ofta fastställer underhållsbidrag som många gånger i betydande mån underskrider det belopp som bidragsförskottet utgör. Mellanskillnaden får sedan samhället stå för.

Anledningen till att domstolarna fastställer låga underhållsbidrag är att underhållsprocessen är dispositiv. Detta betyder att domstolarna vid sin bedömning av underhållsbidragets storlek endast får utgå från de uppgifter om inkomstförhållande m. m. som parterna för fram i processen. Den underhållsskyldige uppger härvidlag många gånger en alltför låg inkomst, vilket medför att domstolarna fastställer ett i motsvarande mån för lågt underhållsbidrag. Det finns anledning att tro att detta förfaringsätt är satt i system.

Försäkringskassorna, som sköter bidragsförskotten, kan många gånger se att underhållsbidraget inte står i rimlig proportion till den inkomst som den underhållsskyldige uppgett till försäkringskassan. Även riksdagens revisorer har uppmärksammat frågan sedan de funnit att samhällets kostnader för bidragsförskotten är avsevärda.

Det kan inte vara riktigt att samhället skall behöva ta på sig kostnader för underhåll enbart av den anledningen att det saknas möjlighet att på ett korrekt sätt bedöma den underhållsskyldiges möjligheter att själv betala sitt underhåll.

Det bästa sättet att komma till rätta med detta problem torde vara att göra underhållsprocessen indispositiv. Härigenom skulle domstolarna få en skyldighet att på eget initiativ utreda den underhållsskyldiges verkliga inkomster. Med de verkliga ekonomiska förhållandena för den underhållsskyldige som grund kan domstolarna därefter fastställa ett riktigt underhållsbidrag.

Hemställan

Mot. 1985/86

L221

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär en översyn av möjligheterna att göra tvistemålen om underhållsbidrag indispositiva.

Stockholm den 22 januari 1986

Britta Bjelle (fp)

